

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetésekért öleső díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

Főszerkesztő:
PÁL GÁBOR

Szerkesztő:
KÁDÁR FERENC

Felolós szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

A lapba szánt közlemények

és csupapédányok a szerkesztő címére (Csikszereda, Apaffy u. 3.) az előlitzetést díjak pedig Dr. Gál József ügyvéd címére küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyilattér sora 20 fillér.

—: Megjelenik minden szombaton. —:

Városi választások.

Nem is olyan régén választási mozgalmak hullámaintól volt mozgalmas Csikszereda város külső képe. Lehet, meglehetősen széles körben a belső is. Arról volt szó, hogy két törvényhatósági tagot küldjön be a város egy a megye ügyeit ellenőrző és sok tekintetben irányító szervezetbe. Két párt állott szemben egymással: a tisztviselőknél az iparosokkal és kereskedőkkel szövetséget kötött pártja és a polgárságé. Mindkétnek voltak jelöltjei. A hangosabban és látszólag nagyobb szervezettel megmozgó párt alul maradt. A polgárság hallgatott és válszított a maga szája íze szerint. Megválasztotta a maga embereit.

Nem is olyan messzire a mai naptól, dec. 12-ére újabb választás van kitűzve: a városi képviselőtestület 12 megüresedett helyét kell betölteni 3 póttagi helyet egyetemen.

Egészen bizonyos, hogy ezen a napon, — érdekes, hogy péntek — újra tarka tömegek rajai fognak zsongani az utcák egyik-másik szögletén, a város háza előtt bizonyosan. Lehet, sőt több: kétségtelen, hogy belső izgalmakról ez a nap se lesz mentes. Ugyanaz a két párt fog ismétellen szembekeverülni: a fuzionált párt és a polgárságé. Amaz most is mutatósabb külső szervezkedéssel készül a csata napjára. A jelöltek nyomtatásba került névsorát alább közöljük. A mérleg melyik karjára kerül a nagyobb súly, most még bizonytalan. A két ellentétesen elhelyezkedő tábor előtt ma még egykének egy nagy (?) áll.

S nekünk kénytelen-kelletlen a kérdőjel körül kell e pillanatban betűket tüzdelnünk. S megvalljuk, nem szívesen tesszük.

A „CSIKI HIRLAP“ TÁRGÁJA.

Az etelközi magyarok.*)

Romániának moldvai részében, a honfoglaláskori Etelközben még ma is százezres magyar él. A román rubiga alatt nyugodt testvéreink egyrészenek ösei még Arpad apánk vitézei voltak, a többiek pedig a kunoknak és atlopdedott székelyeknek késő unokái...

Etelközi testvéreink lelkeben még ma is él Nagy-Magyarország emléke, de hogy mi még itt élünk, a szajhagyományként rájuk maradt Nagy-Magyarországon, arról nincs biztos tudomásuk, mert ok nem járhatnak át hozzáink a román kegyetlenség miatt, mely semmitől sem retton vissza, hogy köljö lelkükből a magyar fajhoz való tartozás érzését; mi pedig úgy elfeledkeztünk róluk, mintha nem is léteznének...

A Szekelyföldet csak a Keleti Kárpátok ormai választják el a régi Etelközben lakó testvéreinktől; ma mégis tovább vagyunk tőlük, mintha a Pála túlsó oldalán laknánk. Elfelejtett okot, szó nélkül kiszolgáltattak a hihetetlen barbár zsarnokságnak; lemondattuk Moldova hirtökjogáról is, amiből — úgy látszik — azt következtetik ellenségnél, hogy könnyű szerrrel le fogunk mondani Erdélyről, sőt magyarságunkról is. Ime az oka annak, amiért Románia és az egész fajja oly adáz vakmerőséggel tör ellennük itthon is, ezer éves hazánkban; olyanzerül könnyű sikerekre szá-

*) Annál örömelebb nyomatlak le e cikket, mert vele kapcsolatban mindjárt megemlíttük a Szekelyország e újabb első számát, amely nov. 30-án változatos tartalommal jelent meg híven ahhoz a programhoz, amelyet már röviden mi is ismertettünk. Ez új udvarhelyi lapnak, amely egyébként a 19. évfolyamos Szekely-Udvarhelynek törvényes utódja, Betegh Pál lapfolytonosja szerkesztője. — Barabás Endre a cikk írója egyike azoknak a lelkes férfiaknak, akik szegény csángó-magyar testvéreinket segíteni lelkükből akarnak. Barabás Imrénének nem régen befejeztük ugyane tárgyú értekezése után különben is élelserűnek véljük olvasóink figyelmébe ajánlani e sorokat.

Nem szívesen tesszük azért, mert a kérdőjeleket nem szeretjük. A jóslatásoknak se vagyunk barátai. Sőt azt is megvalljuk: nem látjuk tisztán a kérdőjel hátterének minden mozzanatát. Ilyen körülmények között pedig nehéz sorokat fűzni, ha nem is gyöngyosorba, de egymásután. Külömben se szeretjük a pártoskodást, ezt a soha el nem muló faji bűnünket. Azt pedig most már semmi se tudja elődni előlünk, hogy a kérdés pártoskodással fajult. Elég sajnos, hogy idefejlődött, de ma tudomásul kell venni. Nem mondjuk, hogy politikai pártjelleg bélyege nyomódott volna rá a mozgalomra. Ilyet nem látunk. S nem is szeretnénk látni e kérdés körül. De hogy két részre bomlott a választó közönség szándéka és törekvése az már nyilvánvaló.

Ezt az állapotot pedig más rosszabb szóval nem jelölhetjük, mint a sajátos zöngéjű magyar fájó szóval: pártoskodás. Elég kár, hogy le kell írunk, amikor úgy indult volt meg az egész választási mozgalom, amelynek békés és nyugodt kimenetele a méltányosság és jógszerűség sokat hangoztatott alapján bekövetkezhetett volna. Fölöslegesnek tartjuk ismételni még egyszer a mi álláspontunkat e kelletlenül több vizet zavaró kérdésben. De hogy a mai helyzetet semmi esetre se találjuk egészségesnek, se indokoltnak, azt nem kell eltitkolnunk. A belátásnak vagyunk emberei. A belátás pedig reális okok talajából nő ki. A reális okok pedig, amelyek a csikszeredai társadalom minden rétege arányos érvényesülésének kívánalmában a kérdés érése során már többször kerültek nyilvánosság elé mind értekezletek keretében, mind pedig a helyi sajtóban, most is főnforognak és most is indítékok. S ha mégis megesett, hogy az okok kényserű erejéből nem alakult ki általános belátása

annak, hogy a szinte jelszavakban nyilván a köz-kívánság szellemében történjenek meg a választások, akkor azt kell hinnünk, hogy az ismert okok mögött még mások is működnek, amiket nem hoznak, vagy nem akarnak nyilvánosságra hozni. Akármilyen mozgatói is vannak azonban a jelen helyzet kialakulásának, amikor t. i. szöges ellentétben kavarog a két párt érdeksúrlódása, ki kell mondanunk, hogy még most is sokkal célszerűbbnek és észélyesebbnek gondolnók, ha valamilyen közeledés fonáln kompromisszum jönne létre az ellentéteket szító és esetleg szenvedélyeket tápláló szembehelyezkedés helyett. Az intézőség mindkét részről igen jól tenné, ha ilyen irányban tenne lépéseket. Jobb ma egy veréb mint holnap egy tuzok. Dobbal verébet fogni nem lehet. S még egy pár ilyen közmondást lehetne ide biggyesztenünk, mert úgy veszszük észre, hogy az előkészítés munkája nem egyformán politikus mindkét oldalon. Már pedig ha a pártoskodás sikamlós területére csuszott a kérdés, akkor politikus kezeles hián a cél veszelézetve van.

Vagy politikusabb eljárás tehát, vagy nyílt és őszinte megegyezés!

Sajnos azonban, hogy bár az utóbbit tartanók mi üdvösebbnek, nem tudunk bizni bene. Értesülésünk szerint ugyanis nemcsak önmagáért fuvódott fel ez a választási kérdés akkorára, a mekkora. Tudvalevőleg a városban általános tisztújítás is lesz az év végén. A tisztviselőket pedig azok a városatyák fogják választani, akik a pénteki mérkőzésből diadalmason kerülnek ki. A forumon tehát városatyák lobogóját csapkozza a decemberi szél, de benn a kuriában, a függönyök mögött akkörüli küzdenek az erők, ki jusszon be ebbe, vagy abba a városi tisztségbe.

mitva, mint a milyeneket etelközi testvéreinkkel szemben már felmutathat.

Etelközi testvéreinket minden fontartán nélkül az oláháság agyonszorító karjába dobott, mert Románia belügyeit tiszteletben kívántuk tartani. Az oláháság azonban a magyar nemzet lovagiaságát ritul fizette meg. Nem kíván kevesebbet, minthogy Erdélyt vellesse birtokába s a magyarság pusztuljon el a föld szinéről!

Ezt az akna-munkát többé szó nélkül nem tiheti a magyar nemzet. Fel kell azért vennünk vele a harcot kimelet nélkül — a mig nem lesz késő.

Milyen sorsot szánt az oláháság az erdélyi magyarságnak? Láthatjuk az etelközi magyarság sorsain! Szegény, elhagyott testvéreink, a román kínzások miatt ma már csakis a család bizalmas körben belül beszélhetnek magyarul; magyar voltukról pedig csakis állmunkban gondolkozhatnak.

Megfuztotta a román uralom őket minden iskolajuktól, meg magyarul tudó papjaiktól, sőt kántoraitól is.

Róm. kath. templomaikból számizetett a magyar szó; ma olasz származású papjaik csakis oláhlal érintkezhetnek velük.

Az meg legelőv egyetlen magyarul tudó papjuknak szigorúan el van tiltva, hogy hiveivel magyarul beszéljen, hogy a magyar nyelven tett gyónást olfozadják...

Ódaig haladt a vakmerő brutalitás etelközi testvéreinkkel szemben, hogy magyar nyelvű imádságos könyveiket is elkobozták s ma már lehetetlenül van teve számunkra, hogy magyarul írni és olvasni megtanulhassanak, de nemcsak oláh iskoláikban, hanem családjukban is...

Ime, ilyen sors vára reánk, ha az oláhok további vakmerőségének útjába nem állunk alszántan!

Erdély őrö mindig a székelység volt. Ez a feladta most sem szült meg, ha maga is dicselelni elmúltna nem akar. A székelységnek kell felvennie a harcot az oláhok szembentem itthon és Etelközben is, — megmaradatlanságként.

Itthon követelnünk kell a halálraszánt minden vakmerőségével, hogy az oláháság további terjeszkedése elé áthághatatlan akadályok gördítenessenek és mindent el kell követnünk, hogy etelközi testvéreink mindazon közéleti, kulturális, egyházi és gazdasági kiváltságokban részesítenessenek Románia részéről, mint a milyeneket a mi oláhaink nálunk már is élveznek.

Ezt a feladatot a székelységnek vállalnia és e célra szervezkednie kell!

Amiként Romániában országos törvény védelme alatt működik: „A mindenütt élő románok Kultur Ligája” című egyesület, amely a mi oláhainknak minden létegetet szívesen tartja s Románia népet állandón igazítja Magyarországgal ellen és Európa olg terjesztett rágalmaival szítja a magyar nemzet elleni gyűlöletet; ugy talán nekünk is jogunk van vedekozni az ellennük irányuló törekvésekkel szemben; még pedig olyan eszközökkel, melyek az oláh fegyvereket hatástalanná tehetik...

E tekintetben is igen szép és hatásos munkát fejtethet ki „Székelyország”.

A határ mentén, számzédosan lakó székely testvéreink, a moldvai csángók (etelközi magyarok) minden életnyilvánulásáról, életé sorsáról értesítenek a „Székelyország” útján a székelységet és az egész nemzetet. E lapok hasábjain beszélhetnk meg azokat a módokat és eszközöket, melyekkel ellensúlyozni lehetne a romániai Kultur Liga aknamunkáját s megtárgyalhatnók azt a szervezetet is, melyet létesítenünk kell, hogy moldvai testvéreink pokoli kínzása megazingjon s olyan körülmények köze kerülhessenek nemzeti szempontból, mint a milyenben jelenleg a mi oláhaink élnek.

Ha az etelközi magyarok ügyét egyetlen megelővő társadalmi szervezetünk sem vállalná. Iten és emhettek előtti kötelességünk nekünk, székelyeknek, létusítóni: Keleti magyarok vedelmét szolgáló egyesületet.

Mentsük meg az etelközi magyarságot, mert ez lesz a legbiztosabb záloga annak, hogy Erdély soha sem kerülhet — oláh kézre!...

Középpajti Barabás Endre.

Az előkészítés fontosabb mozzanatairól a következőket írhatjuk:

A fuzionált párt egyes ágazatai: az iparosok, kereskedők és tisztviselők külön értekezleteken megjelentek a jelölést, még pedig úgy, hogy mind a három osztály számarányának és súlyának megfelelően legyen képviselve.

A jelöltek névsora itt következik:

I. Rendes tagok: 1. Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró. 2. Kassai Lajos főgimn. igazgató. 3. Bodor Gyula kir. főördönatákos. 4. T. Nagy Imre, a „Csikszeredai Takarékpénztár” elnöke. 5. Élties Zsigmond ny. kir. ítélőtáblai bíró, ügyvéd. 6. Farkas Imre pü. számvizsgáló. 7. Merza Rezső kereskedő. 8. Veress Elek kereskedő. 9. Boke Ágoston pék. 10. Bajer Ferenc kocsiyártó. 11. Szabó Ferenc kártyos. 12. Szvoboda Miklós nyomdatulajdonos.

II. Póttagok: 1. Csizsér Imre vm. árvászéki elnök-helyettes. 2. Bedő Ákos szijgyártó. 3. Michna Rezső kereskedő.

Az itt felsoroltak megválasztásának érdekében magyarságot kitevő végrehajtó bizottságot is szerveztek, amelynek feladata a szövetségi pártok győzelmeit biztosító közreműködés. A győzelem a szövetségi pártok igen nagy érdeke — ugyemond a szétküldött tájékoztató, — melyet csak úgy biztosíthatunk magunknak, ha feltétel minden melléklettel, jeltöltekkel szavazattal *egyházi és minden változtatás nélkül* támogatjuk. És valóban azon fog megfordulni a kérdés, hogy az *egyházi, egyetértő* megállapodás nem bomlik-e meg.

A polgárság párta szintén tartott jelölő értekezletet, bár a személyekben végleges megállapodásra nem jutottak. Ok azt szeretnék ki vinni, hogy a beoltendő 12 hely közül az a nyolc, vagy kilenc ember, aki ma is képviselőtestületi tag, megkapja újra a maga helyét. A résztint hallozások, részint tisztviselői összehívhatatlanság miatt megüresült három helyre meg a póttagsági helyekre pedig valamennyi társadalmi osztályból vegyessen vigyenek be. A jelöltek pontosan megállapított névsorát azonban az érintett okokból nincs módunkban közölni.

Így fest a választás képe annak a mozgalomnak, amelynek lezajlása a jövő hét péntekén fog bekövetkezni. A kérdés szövevényes volta miatt szándékosan nem tárgyaltuk agitációs hangon. Amit írunk, pártokon felüli nézőpontból vetettük papírra. Nem akarunk bántani se egyik, se a másik oldalon. Döntse el a kérdést — ha már oda jutott, ahol van — maga a mérkőzés.

Vármegye. — Város.

Uj elemi iskola — városi polgári fiúiskola.

Már többször emlékeztünk meg arról, hogy a helybeli elemi iskola épülete nem felel meg a tankötelesek felszaporodott számából eredő kívánalmaknak. A polgármester a tanfélével egyetemben régóta foglalkozik azzal a kérdéssel, mint lehetne a jelen tarthatatlan helyzetet gyökeresen segíteni. A tavasz folyamán élénk értekezlet is volt e tárgyban, amelynek eredményeként közöltük volt azt a tervet, hogy a város hajlandó az elemi iskola mostani telkére cserében az alakítandó piacér egyik alkalmas oldalán megfelelő telket átadni az államnak, hogy az ott hai tantermes iskolát építsen a megkívántó mellék-helyisésekkel. Közben azonban megelőző előterjesztésre olyan leirat érkezett, melynél fogva a mostani épület volna kiegészítendő két pótteremmel. Mint-hogy azonban ez toldozás-foldozás lenne a kívánatos gyökeres megoldás helye, a tanács azt a tervet visszautasította. A napokban aztán miniszteri kiküldött jelent meg helyszíni szemlére, aki szintén ezt a tervet szorgalmazta. A polgármester vezetésével tanácskozó értekezlet azonban most sem mehetett bele a kérdés iyletlen megoldásába, hanem ismétellen teljes új iskola építését nyilatkozta kikerülhetetlen szükségnek. Minthogy azonban a miniszteri kiküldött anyagi akadályokat emlegetett — nálunk iskolára soha sincs pénz — olyanforma megállapodás jött létre, hogy amennyiben a kultuszlátra nincs olyan helyzetben, hogy megfelelő iskolaépület emelésé a közel jövőben vállalhassa, a város hajlandó belemenni olyan költségekbe, hogy az állami adó után f. e. endő 5 százalékos iskoladót az állam az évenkénti közszéki hozzájárulás címén fizetett 1000 koronával egyetemben engedje vissza a városnak annyi időre — körülbelül ötven esztendőre — amennyi alatt egy modern elemi iskola építésére szükséges forrásokkal kölcsön lebonnyolítását eszközölheti s ez esetben maga építi fel az iskolát. A mostani iskola-épület pedig visszamaradna a városnak, amely azt egy létesítendő polgári fiúiskola céljára hasznosíthatná.

A magunk részéről teljes mértékben helyeseltük ezt a gondolatot, ha maga az állam nem siet javítani a tarthatatlan helyzetet. Annál is inkább sürgető pedig ennek a kérdésnek megoldása, mert egyre hangosabbá kezd válni egy polgári fiúiskola felállításának szükségere.

A kuszobán álló középiskolai reform aligha fog olyan megoldást nyerni, hogy annak ami középfokú iskolázatusunkban számtalóvó nyoma maradna. Már pedig mindinkább kezd közmeggyőződésé válni, hogy a gimnáziumba való törlött csődülte heteges állapot. Alábnymója ez a jobb sorsra érdemes, magasabb célokot munkáló iskolafajta, de kinos vcr-gódszt s nem egyszer hiaválóval erőlködést kényszere.

rit rá a latin nyelvre és a gimnázium egyéb neveléségeire nem alkalmas tanuló anyagra is. A társadalmi fejlődés rohamos differenciálódása mindjobban nyilvánvalóvá teszi: a lateiner pályák elvegre is nem az egyedül üdvözítők, s fősölésge oda nem való elemeket olyan iskola kényszerével nyomorítani meg, a melynek feladata messze magasan fölébe emelkedik annak, semhogy a miundányi élet lámaszotta gyakorlati követelések apró pénzét a maga bankóival váltsa be.

Nem lehet mindenki ügyvéd, se pap, se bíró, se tanár, né járjon hát olyan iskolába, mely elsősorban az egyetemre készít elő. Hanem igenis, szeresse meg a maga kisebb foku, de pályájának — kisebb foku hivatalának, kereskedő, iparos sít. — elégséges műveltséget és készséget olyan iskolában, amely e pályák gyakorlati szükségzeivel eleve számol. Ilyen iskola pedig a polgári, amelyet éf most akarunk 6., vagy 7. osztályúvá fejleszteni, amely aztán ne csak tanítson és neveljen, de képesítsen és minősítsen önkéntesi jogra is. Igen jó helyen mozog tehát Újfalusi polgármesternek és a városi tanácsnak gondolata, amikor polgári fiúiskola eszméjét veti fel. Örömmel üdvözöljük mi az eszmét, ha mindjárt a távol földi zenéjéért is. Nem lesz itt addig egészséges élet az iskolák körül, amíg meg nem szabadítjuk a gimnáziumot a tanuló oda nem való meglehetősszázaléktól s öket magukat a gimnáziumtól. Csikszeredai polgári fiúiskola, jöjjön el a te országod!

Es város és polgármester, ki ezt megteremt, legyen a tied a dicsőség és a halála annak az ifju nemzedéknek, akit megszabadítás s fölségség munkák és kinos gyermekesztendők gyötrelmeitől!

— **Polgármester választás.** Értesülésünk szerint a városi általános tisztújulás során Dr. Újfalusi Jenő polgármesternek ellenjelöltje is lesz Szász Gyula vármegyei aljegyző személyében. A választási küzdelem tehát újabb és újabb kombinációkat vetnek fel.

— **Választások a vármegyénél.** Az idén tudvalevőleg elmaradnak a vármegyei tisztújítások és így nálunk csupán a magánjavaknál lesz restauráció, ott is csak az igazgatói és ügyési állásra. A pályázati határidő a napokban jár le. Értesülésünk szerint az igazgatói állásra egyedül Csiky József dr. jelenlegi igazgató pályázik, kinek megválasztása egyhangú lesz. Az ügyési állásra Cziko István dr. gergelyszentmiklósi ügyvéd, jelenlegi ügyész, továbbá Kovács Gyártás dr. Kovács Albert dr. csikszeredai ügyvéd pályáznak. Ez állásnál heves küzdelemre van kilátás, mivel mindhárom jelöltnek tekintélyes pártja van a közgyűlés e hó utolsó napjaiban lesz.

Mit tegyünk?

Nemrégén két könyvet olvastam: Földes Z. „Magyarságért” és Tokaji László: „Eladó ország”-ot. Az előbbinek előjáró-beszéde áthatótt egész a vesémmel s szívem elszorult, mert a másik munka meggyőzött arról, amit Földes Z. mond: „hej, más szelők fujdogálnak ma a keleti határon! Az őrtálló székek riadtan tekint szét Preszekátonl Pradeálig... Zugsnak az ős lenyvesek. A vadgalamb panaszosabban bug a véghegyekben... A szemlélődő igric bánatosan pengeli a hurt...!” (5. old.)

Vajjon egykönnyen térhetünk-e napirendre e sorok fölött, ha Tokaji ur fölvonultatja az utóbbi 10 év 50 holdon felüli birtokviszonyait Erdélyben? Nem! Be kell látnunk, hogy a tények vaslogikával beszélnek s ma-holnap a magyar idegen lesz hazájában. Lássuk e tényeket!

1. **Alsófehér vármegye** lakóinak 18% magyar, 3% szász, 79% oláh, területe 633.625 kat. h. a) A románok által a magyaroktól megvásárolt birtokok az utóbbi 10 év alatt 16.429 h. 6.733.000 K. b) A szászok által a magyaroktól megvásárolt birtokok az utóbbi 10 év alatt 6.551 h. 3.034.000 K. c) A magyarok által a románoktól megvásárolt birtokok az utóbbi 10 év alatt 340 h. 257.000 K. d) A magyarok által a szászoktól megvásárolt birtokok az utóbbi 10 év alatt 899 hold 300.000 K. A magyarság veszített: 21.741 holdat, 9.230.000 K értékben, az oláhság nyert: 6.496.000 K-t, a szászág 2.734.000 K-t.

(A rövidség kedvéért alább ezen sorrendet követve a. b., c., d. jelzéseket használom.)

2. **Beszterce-Naszód vármegye** lakói: 9% magyar, 21% szász, 70% oláh; területe 752.892 hold. a) 3.411 hold 903.800 K értékben. b) 377 hold 177.000 K értékben. c) 159 hold 102.000 K értékben. A magyarság veszített: 224 hold 38.400 K értékben.

3. **Brassó vármegye** lakói: 35% magyar, 30% szász, 35% oláh, területe: 259.196 hold.

4. **Csik vármegye** lakói: 87% magyar, 1% szász, 12 százalé oláh, területe 880.003 hold. a) 343 hold, 63.800 K értékben. c) 159 hold 102.000 K értékben. A magyarság veszített: 224 hold 38.400 K értékben.

5. **Fogarasz vármegye** lakói: 7 százalé magyar, 3 százalé szász, 90 százalé oláh, területe 424.673 hold. a) 1.181 hold 288.060 K értékben. c) 126 hold 50.517 K értékben. A magyarság veszített: 1.005 h. 237.543 K értékben.

6. **Háromszék vármegye** lakói: 84 százalé magyar, 0 szász, 16 százalé oláh, területe: 675.779 h. a) 10.840 hold 2.115.430 K érték. b) 3.913 h. 1.673.379 K érték. c) 3.650 hold 286.000 K érték. d) 428 hold 312.310 K érték. A magyarság veszített: 10.675 hold 3.191.499 K érték, a románok nyeresége: 2.030.050 K; a szászok nyeresége: 1.161.443 kor.

7. **Hunyad vármegye** lakói: 16 százalé magyar, 2 százalé szász, 82 százalé oláh, területe 1.347.024 hold. a) 22.597 hold 7.223.542 K érték. b) 1.466 hold 624.000 K érték. c) 42.635 hold 1.690.600 K érték. A magyarság nyeresége földben: 18.572 h. vesztesége pénzben 6.156.942 K, a románok nyeresége 5.514.942 korona.

8. **Küküllő vármegye** lakói: 32 százalé magyar, 18 százalé szász, 50 százalé oláh, területe 299.630 hold. a) 7.128 hold 3.254.623 K érték. b) 10.690 hold 4.575.750 K érték. c) 876 hold 383.300 K érték. d) 1.646 hold, 790.000 K érték. A magyarság veszített: 15.296 hold, 6.657.073 K értékben, az oláhság nyert: 2.767.323 koronát.

9. **Kolozs vármegye** lakói: 40 százalé magyar, 3 százalé szász, 57 százalé oláh, területe 869.977 hold. a) 20.378 hold, 6.464.813 K érték. b) 344 hold, 113.000 K érték. c) 3.098 hold, 1.157.400 K érték. d) 289 hold, 138.000 K érték. A magyarság veszített: 5.874 holdat, 2.558.000 K értékben, az oláhság nyert 2.676.000 koronát.

10. **Marostorda vármegye** lakói: 63 százalé magyar, 4 százalé szász, 33 százalé oláh, területe: 730.365 hold. a) 7.017 hold, 3.167.600 K érték. b) 400 hold, 32.000 K érték. c) 1.282 hold, 491.000 K érték. d) 261 hold, 150.000 K érték. A magyarság veszített: 5.874 holdat, 2.551.000 K értékben. az oláhság nyert: 2.676.000 koronát.

11. **Nagy-Küküllő vármegye** lakói: 13 százalé magyar, 44 százalé szász, 43 százalé oláh, területe 579.965 hold. a) 8.217 hold, 2.869.348 K érték. b) 10.632 hold, 2.257.621 K érték. A magyarság veszített: 18.849 holdat, 5.126.969 K értékben, a szászok nyeresége: 2.341.621 korona, a románok nyeresége: 2.785.348 korona.

12. **Szeben vármegye** lakói: 6 százalé magyar, 29 százalé szász, 65 százalé oláh, területe: 628.816 hold. a) 593 hold, 140.000 K érték. A magyarság veszített: 593 hold, 140.000 K értéket, a románok nyeresége: 140.000 korona.

13. **Szilágy vármegye** lakói: 39 százalé magyar, 0 százalé szász, 61 százalé oláh. a) 23.594 hold, 9.626.353 K érték. A magyarság veszített: 53.594 holdat, 9.629.353 koronát, a románok nyeresége 9.626.353 koronát.

14. **Szolnok-Doboka vármegye** lakói: 21 százalé magyar, 3 százalé szász, 76 százalé oláh, területe 831.611 hold. a) 32.651 hold, 8.869.901 K érték. b) 2.652 hold, 475.000 K érték. c) 1.191 hold, 432.950 K érték. d) 600 hold, 146.000 K érték. A magyarság veszített: 33.512 holdat, 8.755.851 K értékben, szászok nyeresége: 329.000 korona, a románok nyeresége: 8.426.951 korona.

15. **Torda-Aranyos vármegye** lakói: 26 százalé magyar, 74 százalé román, területe: 610.562 hold. a) 10.980 hold. 5.308.486 K érték. c) 1.060 hold, 410.000 K érték. d) 170 hold, 60.000 K érték. A magyarság veszített: 9.750 holdat 4.838.486 K értékben, a románság nyeresége: 4.897.486 koronát.

16. **Udvarhely vármegye** lakói: 96 százalé magyar, 2 százalé szász, 2 százalé oláh, területe: 510.610 hold. a) 995 hold, 510.000 K érték. A magyarság veszített s a románság nyert 995 holdat 510.000 K értékben.

Ime a számok! minden kommentár nélkül beszélnek. Ahol kevés magyar van, az is pusztul, nem hogy erősödni s különben is anyagilag is gyengébb léven, nem tud ellentánni a hódításnak. Mit tegyünk? Milyen eszközöközök forduljunk? Mit lehet a szegénységgel szemben tenni? Hasztalan ma a hazafiai lelkesedést! Tettek kellene! Pénz, pénz kell ma s ezt Erdélyben hol lehet kapni, mint a román és szász bankokban? Bizony ma-holnap újra kerül egész Erdély igazavan Tokaji László dobra: „Eladó ország!” (Lásd az adatokat: Tokaji László: Eladó ország 12. és 13. oldal. Megjelent: Kolozsvárt. 1913. Ára 3 korona).

Ipar, kereskedelem.

60 millióból — 10 millió.

Csak nem régen is körülbelül 60 millió koronát adtunk a külföldnek évenként különböző iskolaszereket s amint az Ipar védelme dec. 1. száma kimutajta, ez az összeg keres számban 10 millióra szállott le.

A kötelező tantervpariparoltás, s tanítók, tanárok, az illetékes gyárosok, a sajtó és a Magyar Védő Egyesület együttes munkássága, ime, a multhoz képest ötven milliót ment meg az országnak

Nyilvánvaló bizonyossága ez annak, hogy mily rettenetes mérvű mulasztások történtek a múltban s mennyire nem lehet és nem szabad semminemű mozgalmat kicsinyelni és leszólítani, amely a honi ipar és kereskedelem főlvirágoztatására irányul.

Karácsonyi vásár.

Milliók megmentése karácsonyi ajándékokkal.

Ha valaha, most van óriási jelentősége a mai általános gazdasági pangás szomorú évében a karácsonyi iparpártolásnak.

Mindnyájan tudjuk, hogy karácsony előtt részint karácsonyi ajándékok címén, részint szükségleti cikkekért több mint száz milliót költ el az ország. Okos szervezkedéssel, hatékony iparpártolással ebből a nagy pénzösszegeből legalább néhány milliót játszva megmenthelnék.

Közös, vállalt munka tette lehetővé a tanszeripar terén az évi ötven milliónyi megtakarítást: közös, egyetértő, jól szervezett akcióval feleltük sikeressé a karácsonyi vásárt is.

Az alábbiak megvalósítására föllívjuk tehát az összes illetékesek figyelmét. De különösen az ipartestületek, az országos Iparégyesület, a gyárosok, a kereskedelmi és iparkamarák, a különféle társadalmi egyesületek, a kaszinók, az iskolák, a sajtó s főként a kereskedők és kereskedelmi egyesületek vezetőihez szólunk, akik kezükben tartják a siker kulcsát. Hiszen tudvalevő, hogy közönségünk e téren mennyire vezetlenség. Közönségünk zöme azt veszi meg, amit elfogadható árért, tisztességesen kiállítva, elbírálva és földicsérnek.

Mi tehát a teendő? Az, hogy szervezkedjünk közösenként, sőt családonként, egyenként.

Minden faluban hívja össze a népet a község házába a pap, tanító, jegyző, birtokos. Magyarítja meg ott az iparpártolás országos jelentőségét és egyéni hasznát. Fejtsé ki, hogy az általános szegénységnek és drágaságnak az évi kétezer milliónyi behozatal a fő oka. Azután bírja rá a község népet, hogy karácsonyi ajándékok csakis honi tárgyat vásároljon. Az ajándék a figyelem jele; ajándéknak bármely csinos honi tárgy alkalmas. E téren a luxus magunk s házáink ellen elkövetett bűn, amelynek már is százezrek a siratói. A községek vezetői szerezze meg a Hazai Ipari Beszerzési Források füzetek kiadását, amelynek több mint ötezer fősorolt gyártmányából ki-ki tetszése szerint válogathat. E címjegyzék alapján egyesült erővel bírják rá a kereskedőket, hogy ezekből rendeljenek ajándék tárgyakat. De e címjegyzék nélkül is partolhatjuk a saját iparunkat olyanformán, hogy minden családban, minden egyed ott vásárol, ahol biztosan tudja, hogy magyar árut kap. Ezt a célt szolgálja egyesületünknek Budapestben december 25-ig latlathó plakátja.)

Városokban még könnyebb a szervezkedés. Itt az intelligens társadalom az iparosok, kereskedők bevonásával az időpazarló formásokok mellőzésével valamely ingyen megszerezhető teremben könnyen létesíthet karácsonyi vásárt. Szükség esetén az is elegendő, hogyha a kereskedők kirakataiban megjelölik a magyar eredetű cikkeket.

Igy lehetne karácsony előtt a külföldre vándorló száz millióból legalább néhányat megmenteni. Ez a pár millió tiszta haszon volna, amelyből eladó, vevő egyaránt reszesülne és sivar közzgazdasági életünk is felfrissülne egy kicsit.

Vonjuk be e nemesen hasznos akcióba a polgárságot, a népet, az ifjúságot, s különösen lelkes hölgyeinket, hogy ne keljen ez a szerencsétlen 1913-iki évet meg a végén is százmillió veszteséggel befejezni.

A szeretet ünnepének közeledtével gondolkodjunk szeretettel e szegény ország sok ezer iparosára és ehezöz munkására.

Szervezkedjünk és okosan cselekedjünk, hogy egyszer már mindnyájan boldog karácsonyra virradjunk!

Sassi Nagy Lajos.

Kopaszok a székely hegyek.

Eppen husz esztendő előtt laktam Székelykeresztúron és bebarangoltam a vidéket. Meg emlékezem a „Jezuskiáltó” hegy kopasz ormára s mintha látnam a vakondúrára emlékeztető hegyescsúcu új székely hegyeket. Csekefalva, Szentábrahám, Nagysolymos, Kíssolymos és számos község határában a hegyek meredtek az ég felé — kopaszon.

Már akkor is lájt nekem ez a nemtörődés és hanyagság, mert igaz a közmondás, hogy: „nincs rossz föld, csak rossz gazda”, vagyis, hogy „jó gaz-

dának nincs rossz földje”. A múlt héten megkérdeztem, hogy még mindig kopasz a Jezuskiáltó? Azt felelték, hogy igen.

Hallom a panaszt a székelyek pusztulásáról. — hallom a sok tervet a székelyek megmentéséről. — Mentenek minket már harminc esztendő óta, csak a székely nép nem menti magát. Pedig a mentésnél igazában neki volna szüksége arra, hogy legelőbbit tegyen a saját érdekében.

Egy tanító a szőlőfalujában ötezer darab lenyőcsemétet ültetett drága költségen egy kopasz hegyoldalra, melyet örökségül kapott. A falubeliek titokban mind kihuzogatták. Kulatta a pusztulás okát, hiszen neki nincs haragosa a faluban. A válasz az volt, hogy léteik a költségek. Igen, mert ha a tanítónak sikerül a szép erdőesítés, akkor nekik is erősíteni kell a község költségén a rengeteg kopár hegyet a falu határában!

Az ilyen népet megmenteni már nem lehet. Ez a pusztulásnak az utolsó tünete, egy nemzet végső vonaglásának kézzelfogható bizonyítéka. A hol mindenki csak pusztít és senki sem épít, ott biztos a tönkrcjutás!

Több ezer holdra megy azoknak a kopár hegyeknek a területe, a hol még csak fű sem terem... De az akác megteremne. Hogyan fel lehetne használni szőlőkoronák, szerszámfaúak, méhlegelőknék, mert linom az akácmez.

Az akácot már a harmadik esztendőben lehet vágni szőlőkoronák. A telepítése olcsó, mert 10,000 drb csemétét 40 koronáért kaphatni magról nevelve. Újraltatni nem szükséges, mert olyan, mint a cigány gyermek — megdő.

Hány falu határában állanak, meredeznek égfelé a kopasz, terméketlen hegyek és a nép csak sir, csak panaszkodik, de nem dolgozik igazán ésszerűen. Hogy mi ennek az oka? azt nem tudom. Hogy ki? azt sem. Vagy a nép, vagy a vezetők! De az említett kopasz hegyek parlagon hagyásával husz esztendő alatt több millió korona értéket veszítet el a székely nemzet. A záporok rohanó árai sok ezer hold területre hordottak kavicsot a hegyoldalból, mert nem volt fa, mely feltartoztassa a pusztítva lezuhánzó zápor vizet.

Lehet, hogy jót kacagnak rajtam az én székely véreim, mert a mit itten leírtam a kopasz székely hegyekről, az nem politika. De viszont a nép éllete ott olyan sivar, reménytelen, mint a terméketlen kopasz hegyek ezer holdjai.

Péterfi Tamás.

A kamatláb ingadozása.

Olvassuk egy budapesti lapban, hogy itt mifelénk most már nemcsak a vélemények ingadoznak, hanem ingadozik a kamatláb is. A hasonlat nem valami nagyon szellemes, de sok igazság rejtőzik mögötte.

A kamatlábat a jegybankok állapítják meg és ez a kamat mértékadó a pénzügyi világban. Ez a tétel áll a külföldi pénzintézetekre és a pénzintézetekkel kapcsolatos egyéb intézményekre. Franciaországban például az állami zálogházak és a zálogházak alá rendelt kölcsönintézetek soha több kamatot nem szedhetnek a hivatalosan megállapított kamatlábon felül. — Nálunk? Tessék csak egy szegény embert megkérdezni, hogy mit fizet egy ruha után kamatot a zálogházban. Szinte hallatlan összeg, 20 százaléknál, amit mindenféle címenek kiszárolnak tőle. Aranyeműért és ékszerért az elzálogolt 12 százalékos fizet és olyan összeget amely túlhaladja a rendes hivatalos kamatlábnak a dupláját. Ezzel a néppel mindent meg lehet tenni, ezt a népet palinkával lehet degenálni és ilyenfajta adokkal megsarcolni. A pénzügyi közlések pedig ugyanazon a nyomon tovább mennek és nemcsak a szegény embert, hanem a jobbmodó betetőt is igyekeznek telthettségük és képességeik szerint megsarcolni.

Ki ne ismerné a bankoknak ama trükkjét, hogy oda áll a betetőt és megkérdezi a pénztárosot, hogy hány százalékra tudja elhelyezni tőkejét.

Hány százalékra? Itt nem tetszik tudni, hogy mi 4 százalékot adunk?

— Négyet? Hiszen a szomszéd bank még a cégtábláján is hirdeti, hogy 5 százalékot ad!

— Ja a másik bank az kockázatos üzletekkel foglalkozik és mi biztosak vagyunk a dolgunkban. — Nálunk tessék bizalommal elhelyezni, a lelki nyugalom mogeri azt az egy százalékot.

A jánbor betetőt természetesen vagy helynyugszik a 4 százalékra, vagy pedig esedezik egy fél százalékkert, amit nagy kegyesen megadnak neki. Így a jánbor.

De bejön a bankba a tapasztalt és szel:

— Elhelyezem a pénzemet 6 százalékra Önök-nél, mert ugyan ilyen kamatláb mellett volt elhelyezve a másik bankban is, de messze eszik üzletmentől és én a közeli bankot előnyben részesítem.

— Hat százalékra? — kérdezi a pénztáros.

— Ne esodálkozozon rajta, kaphatnék hetet is, ha kis bankba vinném a pénzemet! A vidéken meg egy fél százalékkal többet is el lehetne érni, de már említtetem Önnek, nekem itt kell, hogy legyen tőke az üzletem miatt.

No, gondolja magában a pénztáros, ezt nem fogom elküldeni bizalom kiltással, mint amatt, — ezzel másiktól kell beszélni. És elmondja neki, hogy nagy a kezelési költség, drágák az emberek: a mind többet 5 és fél százaléknál.

A tapasztalt orro szó nélkül felveszi a márvány lapra tett bankókat és el akar menni. — A pénztáros azonban udvariasabb lesz hozzá és a végén a tapasztalt ember által megjelölt kamatlábat fogadja el.

Nyilvánvaló ebből, hogy nálunk nem a hivatalos kamatláb irányítja a pénzügyi világot, hanem az emberek vérmérséklete. Ez a fontos és ez a kevésbé fontos a betetőt és a bankra nézve. Aki bírja, murga. Szemésé a világ: Koldus és az alamizna. Ilyen elvök szerint alakul mifelénk a kamatláb. Ez az oka annak, hogy a vidéki pénzintézetek a legtarthatatlabb állapotban vannak a budapesti intézetekkel szemben. A háborús krízis, amelynek még mindig nyögjük a következményeit semmivel sem értott jobban a vidéki pénzintézetek, mint a budapesti bankok kapzsisága és lej nélkül való konkurenciája. A vidéki bankok, amelyek a budapesti nagy bankokból táplálóztak, most nem tudnak zöld ágra vergődni, mert pénzt nem folyósítanak nekik, amit pedig kapnak, azt oly drágán kell megfizetniük, hogy ők azal bizony nem tudnak olyan eredményel dolgozni, hogy minden esetben pontosan legyenek elöget a felek kívánságainak. Egyetlen szöröncse, hogy a vidék még bir tökérsös pénzintézetekkel és hogy ezek az intézetek föltétlenül kibírják ezt a krízist. Ha ellensúlyozni akarjuk azt a tökéletet és hasznolókat, amely megnyilvánul a budapesti bankok részéről, akkor legjobb, ha pénzünket vidéki jó megalapozott bankokba helyezzük el. O nálunk nem oly nagyok a kezelési költségek, mint a fővárosiakban és ők kisebb nyereséget is megelégszönek.

Egyleti ügyek.

Értekezlet. A dal- és zenegyylet folyó hó 4-én az Ovoda helyiségében népes értekezletet tartott. Dr. Ujjalusi Jenő, az egyesület agilis elnöke lelkes beszédben méltatta a jövő évben Kolozsvárt tartandó országos dalversenyen leendő megjelenés szükségét. Utánna az egyesület titkára olvasta fel az Országos Dalösszövetség felhívását s lényegesebb pontjaitban ismertette ezen szövetség alapszabályainak vonatkozó §-ait. Orbán Mihály, Farkas Imre, id. Darvas Béla, dr. Dóczy Kálmán, Hajnódnágn és Kováts Jenő többszörös felszólalása után az értekezlet elhatározta, hogy miután az országos dalversenyen való megjelenés egyuttal vármegyey és helyi érdek, az anyagiak előteremtésére gyűjtést indít s mindent elkövet, hogy Csikvármegye dalkulturailag is bekapcsolódhassék az országos ily irányú mozgalomba. Eddig Csikvármegyét orsz. versenyen nem képviselték. Ez lesz tehát az első alkalom, hogy ilyen formában is életelt adjunk magunkról. A magunk részéről legnagyobb örömmel adunk hírt az egyesület ezen nagyjelentőségű elhatározásáról s igen természetesen, melegen ajánljuk a szép terv megvalósítását áldozatkész közönségünk kezébe. Ez az egyesület, mely Brassóban már tanubizonyosságát adta képességeinek, méltó a közönség pártfogására, mert az ő dicsősége egyuttal Csikszercda város és nemes társadalmának dicsősége, büszkesége is lesz. A szíves adományok nyújtására lapunkban állandó rovatot nyitunk s ilyenek szerkesztőségünk is készséggel elfogad és illetékes helyre juttat.

— **Felhívás.** A dal- és zenegyylet működő tagjait felhívom, hogy a dalgyakorlatokat a legpontosabban és legszorgalmasabban szíveskedjenek látogatni, mert minden tagnak erkölcsi és beszéletbeli kötelessége komolyan rajta lenni, hogy a kolozsvári országos versenyen eredményt érjünk el. Dr. Ujjalusi Jenő s. k. a dal- és zenegyylet elnöke.

— **Összejevetel.** Dal- és zenegyyletünk folyó hó 13-án, szombaton este fél 8 órától kezdődőleg, a Vigadó-szálló étkező termében családias összejevetelt tart. A műsor dalszámokból és Kajtsa József alkalmi felolvasásából fog állani. Betéldíjg ezuttal sem lesz, tetszészerinti adományokat azonban a kolozsvári verseny költségére halásan fogad az egyesület pénztára. Miután külön meghívókat az egyesület most sem bocsát ki, ezen az úton kéri a tisztelt közönség szíves érdeklődését.

HIREK.

— **A szabaddicealis előadások** sorozata — amint mult számunk híradásából is emlékeznék olvasóink — az elmúlt vasárnap megkezdődött. A tornacsarnok nem telt meg ugyan érdeklődő közönséggel, (ugyanakkor volt veszténye s iparos értekezlet) amint szírettük volna, de a meglehetősen számú előkelő és válogatott hallgatóság azt a reményt erősítette meg bennünk, hogy a kezdeményezett kulturális mozgalom nem fog érdektőlés hiányában befagygni, mint ahogy pár évvel ezelőtt hasonló irányú kezdeményezéssel megtörtént. Sajnálatos lehetett megállapítani, hogy maga a polgárság, a kereskedői és iparos osztály igen gyéren, vagy egyáltalán nem volt képviselve. Ezek az előadások pedig elsősorban ép ezeket az elemeket látnák szíves örömet, mint hogy a hölgyek igényeit is számításba veszik. Az

eddig jelentkezett előadók között női nevet nem látunk ugyan, de ép az első estélyen már fölmerült az omlás, hogy ilyen is kerüljön a névsorba. És meg-mélyül is, hogy a vezetőségnek sikerül majd megnyerni hölgyeket is a semmi esetre sem jelentőség nélküli ügynek. Ezen az estén egyébként Kassai Lajos is igazgató volt az első szó.

Megnyitójában hangsúlyozta a szabadlceumi előadások jelentőségét s rámutatva új irányu mozgalom történetére a külföldi, elterjedésével nálunk ép értékes voltát bizonyította a szinte intézményé vált szabadlceumnak. Értelmi érzelmek kiváltásainak magaslatait kacsátta a szándékolt előadásokat s reményeskedett a közéletet, hogy az érdeklődés a próbát után csak szélesedni fog.

Dr. Élthes Gyula terjedelmes értekezésében a közigazgatás szerepét világotlta meg a közművelődés szolgálatában mind a városi, mind a vidéki közélet területén. Igen sok értékes tennivalót sorolt fel a közélet javítása érdekében maga tapasztalata külföldi minták bemutatása kapcsán. Javasolta egy vármegyei közművelődési egyesület létesítését, minek fontosságát cheyüttsem tudjuk eléggé hangsúlyozni. Annál is inkább szükség volna nálunk eltelere, mert alig van vármegye, hol hasonló szervezet ne terjesztene a kultúra áldásait. Megszívlelendő módon emelte ki a modern társadalmi élet fejlesztése utudományágnak: a szociálpolitika nagy roppant melyre ható erejét és föltétlen jövőjét. Tetszettel fogadott lejegyzéseit utau.

Kádár Ferenc a manapság sokat fészegedett Középiszkolai reformról adott elő, megvilágítva ennek a korántsem szakkérdésnek fontosabb mndekait és vonatkozásait. Megállapítási: a középfokú oktatás reformjára szükség van, de nem a gimnázium sajátos jellegének megbontásával, hanem olyan-képen, hogy a két középiszkolának: a humanisztikus gimnáziumnak és a modernebb jellegű realiskolának egyenjogúsításával és a polgáriiskola kiépítésével hulljon le a gimnázium nyakáról az oda nem való elemek terhes koloncá, szünjék meg a tudás ufoltsága s magának épen a latin nyelv tanításának eredményesebbé válása céljából kerüljön a latin tanítás kezdete a harmadik osztályba.

Széky Közművelődési Egyesület. Hogy mennyire elodázhatatlan egy vármegyei közművelődési egyesületnek megalakítása nálunk, mi sem bizonyítja élekenben, mint az a körülmény, hogy Udvarhelyi fölvetődött már az eszméje egy a cimbe irti egyesület létesítésének is. Észlelert az eszme azért, mert szükségét érzi. Hogy nálunk ilyen szükségzet ne forogna fenn, nem mernők ideírni. Mert bizony, hogy milyenk Csikban a közműveltség állapota, hogy neppünk szellemi szintjára mily alacsony lokon smyldók, azt nem csak mi, de — sajnos — messi idegenben is jól tudják. Meg aztán ha hozzá vesszük, hogy nika mege széles e hazában, ahol közművelődési célokra fordítandó olyan anyagi erő volna fölbalmozódva, mint nálunk, akkor igazán csodálkozunk kell: hol kesik az éji homályban a csikmgyei közművelődési egyesület!

Kiss József ünneplése. Ünnepi diszultés tartott vasárnap délelőt a Petőfi-Társaság a hetvenéves költőnek. Kiss Józsefnek tiszteletére a főváros közönsége meleg érdeklődést tanusított a kitünő poeta ünneplése iránt.

Szabadlceumi előadások. II A nagy érdeklődés jogyében megindult szabadlceumi előadások második estélye. A hó 14-én (jövő vasárnap) d. u. tartatik a főgimn. tornacsarnokában. Az előadók Dr. Imecs János és Buszek Gyula lesznek. Az első „A nők jogi helyzete a múltban és jelenben” címen fog igen érdekes és kivált a hölgyközönség érdeklődésére számító előadást tartani. Az utóbbi pedig a Balaton utatja be votított kepek tükrében geológiai és leiro fejtegetések kiaszótlóben. Az előadások kezdete pont 5 óra. Még fokozottabb látogatást kér a vezetőség.

Egy udvarhelyi költő-tanár újabb sikere. Balázs Sándor förlétszkolai tanár, a kinek Feleségünk című színműve a Magyar Színház műsordarabja s aki alig egy éve, hogy megnyerte a Kóczándíjat, s a tavaszon egyik műve akadémiái díscréltben részesült, a múlt héten megnyerte a Magyar Tudományos Akadémának száz arannyal díjazott Kóczán-pályázatát. Balázs újabb koszorúját egy történelmi drámával szerezte, Ellenfelek a címe. Fráter György és Izabella királyné viszonyát eleven és érdekes cselekményben tárgyalja, és politikai fejtegetését ügyesen ekeli bele a két főalak harczába. A bizottság egyhangulag ezt a darabot ajánlotta jutalomra. A javaslatlhoz az Akadémia teljesüsen egyhangulag hozzájárult, és a felbontott „Sic fata volunt” című jelégés levélből Balázs Sándor székyudvarhelyi förlétszkolai tanár neve tűnt elő.

Elszámolás. A csikborzsovai ifj. egyesület által f. évi november hó 15-én a saját pénzára javára rendezett táncmulatság alkalmával befolyt 81 kor. 50 f. Kiadás 77 kor. 86 f. Felúltizettek: Főtiszt. Keserü András plebánus 5 koronát, N. N. 2 kor. 20 fillért, Kelemen Ferenc 2 koronát, Antal Albertné 80

fillért, Kovács Ferenc 40 fillért, Nagy István 30 fillért, Tamás Lázár 40 fillért, Biró Áron, Fülöp György, Gál József, Sárig Gyárfás, Kánya János, Erős Dénes, Onodi N., Gál Gyula, Birta Gyula, Dávid Kálmán, Demeter Károly, Timár Gyula, Fodor Barti 20—20 fillért. Fogadják köszönetünket. Rendezőség.

Magyar Nemzeti Zárandókat a Szentföldre. Hercegrímási hozzájárulással és a püspöki kor több tagjának védnöksége alatt zárandókat vezet a Szentföldre Gaibi Sándor p. praelatus, apátkanonok (Pozsony. Káplán-utca 3.) 1914. febrár 28-iki indulással, a résztvevők számának korlátozásával. A 37 napra terjedő és rendkívül változatos és látványosban is gazdag programmu utazás díjai: az I. osztályon 1000 korona, a II. osztályon 800, a III. osztályon 480 korona. Jelenként 1914. január 1-ig lehet, részletes programokat válaszbélyeg ellenében küld az érdeklődőknek.

Tea-estély Csiksomlyón. A Csiksomlyói Jótékony Növegletnek mult hó 29-én tartott tea-estélye a legszebb sikert érte el. Jelen volt a helybeli intelligencia majdnem teljes számban. Az estély kezdetén Pál Ferenc tanítóképzési tanárnak a fizika köréből tartott, s a közönség figyelmét teljesen lekötő élvezetes felolvasás után Szabó István tanár öneke következett Lakatos Miklós hegedű és Adorján Imre hármionium kísérelé mellett. Kellémesen csengő hangja, jól megválasztott énekcsomokban a közönség tapsát és ujjazását vonta maga után. Azután Ambrus Mariska, Lakatos Rózsika, László Terka és Pap Irénke táncoltak el a magyar szólót és az angol táncot zenekísérettel. Színe elragadó volt nézni a kislányoknak az önállóan betanult kedves táncjüket, melyek ismételtetése és a tetszés nyilvánítások ujra és ujra való felhangzása után, mikor már a cigány rázendített a csárdásra, a közönség a rövidke műsor megkapó volta és kedvességének hatása alatt még percekig ülve maradt. Tánc legjobb kedvben, a bőjti idő kezdetére való tekintettel az éjféli órákban véget ért, mikor a tombola tárgyak ki-sorsolása következett. A szósoros értelmében kedves kis estély sikeres rendezői Wégerné és Márton Emília urholgyek voltak: köszönet nekik érte. (L.)

Rölkun mások. A „Székely Hírlap”-ból vesszük a következő híreskét: „A csikszeredai polgárok egy tiszteletreméltó példát statuáltak annak, amidőn megbecsülte önmagukat, sorakból választották ki azokat, akik őket a törvényhatóságban képviseljük. Ed-dig ugyanis — nemcsak Csikszeredában, hanem igen sok városban és faluhelyen — az volt a szokás, hogy idegen-ből oda szakadt embereket minden jogos indok nélkül törvényhatósági bizottsági vagy pedig városi képviselő-testületi tagokká választottak s a maguk embereit mellőzték. Gyakorlatilag az ilyen eljárás helyeslhetőt nem lehet, hiszen a város érdekeit sokkal jobban és lelkiismeretesebben képviseli az olyan ember, a ki viseli a város terheit, mint tiz olyan, a ki egy ilyen bizottsági tagságot csupán időtöltésből fogad el.”

A Szinpártoló Egyesület színi-előadása. A helyi Sz. E. Szilveszter estéjén színdarab viszi Herceg Ferenc Gyurkovics Leányok című 4 felvonásos vígjátékát, rendezi Józsa Géza.

Személyek:

Br. Gyurkovicsné	Dr. Nagy Bőciné
Katinka	Kovács Mariska
Sári	Nagy Margit
Ella	László Piroksa
Mici	Kovács Irénke
Terka	Lengyel Frida
Liza	Bodor Gizi
Klári	Becze Annuska
Radványi ezredes	Dr. Fejér Kálmán
Sándorffy orsz. képviselő	Dr. Kovács Albert
Radványi Gida	Toher Samu
Horkay Teri	Dr. Gál Endre
Kemény Tóni	Csiky Károly
Semesey	Karda Dező
Jankó	Szabó Benedek
Cigányprímás	Dr. Kiss Béla

A Szinpártoló Egyesület ez első próbálkozásával a műkedvelő színelőadások meghonosítását tervezi. Fő-képen azért, hogy a bevetelkekből a színpad felszerelését beszerezze és lehetőleg tökéletes díszlet-készletet teremtsen. A vármegye ugyanis elfogadta a Szinpártoló Egyesület bérleti ajánlatát a vígadó színházteremre vonatkozólag és azért az egyesület elhatározta a terem és színpad megfelelő átalakítását. Jövő év végére remélhetőleg már tágas színpadunk lesz. Erre szükség is van, mert a sikeres előadások igen fontos előfeltétele jó színtársulat-kívül megfelelő színpadi berendezés. Azok a díszletek, melyeket a színgyazgató városról-városra visz, nem lehetnek soha teljes illúziót keltők. A díszleteknek a színpadhoz kell alkalmazkodniok. Ezen díszletek lassanként beszerezésre törekszik a Színgyűi Bizottság. A Gyurkovics Lányokhoz már új díszletek készített Reindhallerrel, a budapesti Király-színház díszletfestőjével. Remélhetőleg fedezetet nyerne ezen kiadások a bevételből, mert kétségtelen, hogy a Színgyűi Bizottság nemes és kulturális törekvését a közönség honorárai fogja. Az időpont megválasztása feltele alkalmas. Szilveszter a kedélyes összejövetelek estélye s a Gyurkovics Leányok előadása így előre láthatóan kellemes estély keretében fog beillusztrálni. Már jóelőre is szívesen hívjuk fel rá a figyelmet.

— A Sepsiszentgyörgyi Függetlenségi és 48-as Kör. Végre megérté Sepsiszentgyörgy város függetlenségi érzelmű polgársága, hogy egységes, szervezett pártkörben tömörülve veheli ki részét amaz alkotmányos küzdelemben, mely a kőr korrupt, országromboló kormányzás letörésére irányul. Sepsiszentgyörgy város polgársága már két ízben foglalkozott a szervezkedés nagy munkájával — a mi eddig mindig kudarcot vallott — most azonban a szervezés fáradságos munkája oly kezekbe volt letéve, mely már előre a biztos sikerrel kecsegtetett. Ez év tavaszán indították meg a mozgalom dr. Koréh Lajos (üggyvéd és Vég Endre főgimn. tanár, kik fáradságot nem ismerve munkáltak a kőr létesítésén. S most miután az alapszabályok a miniszteriumból érkeztek, semmi akadály nem volt, hogy a kör megkezdje működését. A tisztikart általános lelkesedés közt alakították meg.

A kirendeltségek megszüntetése. A földmívelésügyi miniszterium elhatározása folytán 1915. május 1-ével a földmívelésügyi kirendeltségek meg fognak szűnni. Miután a közigazgatást nem sokára államosítani fogják, a kiendeltség ügyeit az államosított közigazgatási hatóságok fogják ellátni, a külön kirendeltségek tehát feleslegessé fognak válni.

Pályázat tanítói állásokra. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter december 15-iki határidővel pályázatot hirdetett több tanítói és tanító-női állásra. Csikvármegyében betöltendő Csikszentmókoson egy tanítói (róm. kath.), Gyimesen egy tanítói (róm. kath.), Gyergyóbékeáson egy tanítói (róm. kath.) és Madéfalván egy tanító-női állás.

„Védjük meg Erdélyt!” Érdekes kiáltvány bocsátottak ki szombaton báró Kemény Árpád és dr. Apáthy István „Védjük meg Erdélyt!” címmel Erdély önvédelmének szervezésére és egy erdélyi szövetség megalakítására. A kiáltványban tanácskozássra hívják meg Erdély minden ellenzéki párt-szervezetét, hogy Erdély önvédelmének módjai felől tanácskozzanak. Kifejtik Erdély jelentőségét az egész országra, sőt Európára s követelik azt a támogatást, melyben az ország Erdélyt eddig kellőképpen nem részesítette. Érdekes a fölívás következő része: „Tanácskozá-sainkra a munkapárthoz tartozó honfitársakat — sajnos — nem hivatjuk meg, mert az ó politikai hitvallásuk a jelenlegi és mindenkorai kormány cselekedeteinek bírálata nélküli helyeslése és türelmes bevárása annak, amíg a kormányzati bölcsesség Erdélyt lemetzsi Magyarországgal testéről”. Az előkészítő-bizottságnak az a terve, hogy december 7-én Kolozsvárt értekezletet tart, a melyen megállapítja az erdélyi szövetség megalakulása előkészületeinek tervezetét. Ugyancsak december 7-én lesz a kolozsmgyei függetlenségi párt szervezkedő ülése. Az erdélyi szövetség alakulásán résztvevőket Justh Gyula, gróf Ap-ponyi Albert, gróf Károlyi Mihály jelenítették be, a kik a kérdéshez hozzá is szólnak.

— Templom-rablás. Pál Benedek csikgöröcs-falvi lakos csütörtökön éjjel a gyurgyoszentmiklósi lat. szertartású róm. kath. templomban a sokrasteje fölötti ablakok át behatolt és két Szombant Antal-perselyt és egy más templomi perselyt feltört és ezek tartalmát kifosztotta. Pál Benedek a rablás után a Fehérlőszál-ludába tért be, a hol kölkekezése gyanút keltett a szolgálattevő rendőrökben. Pál Benedek tagadta ugyan, hogy ő barmiben is vetkes volna, de a megmotozásá-kor nála talált betört szerszámok, főleg pedig a nála levő sok aprópenz bűnösséget kétségtelemné tette, mire a rendőrség letartóztatta. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, vajjon az utóbbi időben előfordult hiányosok valamelyikében nem részes-e Pál Benedek. A helyi rendőrségen is ott pihen egy tarisznya az ipscének, amelyben állkucok és más fosztó eszközök vannak. Nyilván valamelyes orodmányra fognak vezetni azok a helyi betörésekkel illelőleg is.

— Új cigaretták. A királyi kincstári dohánnyövedék legközelebb új cigarettafajtát szándékozik forgalomba hozni. Az új cigarettának neve „Mirriám” lesz. Az új cigarettá 60-12 darabos csomagolásban darabonként 5 fillér árban lesznek kaphatók és kiállításuk szebb lesz, mint az eddig forgalomba levő szivarkáké. A „Mirriám” cigaretták szópokával és szópoka nélkül és arannyalveggel ellátva kerülnek majd forgalomba.

— Vidorits János szavaló művész, aki a napokban a főgimnáziumban és a polg. iskolában igen élvezetes és tanulószerű előadást tartott, mint értesülünk, ma az Európa szállóában tart előadást. A kik Vidoritsot hallottuk az iskolában, ajánljuk estély-adásának meghallgatását, mert igazán megérdemli a pártfogást.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A vármegye magánjvai alkalmazottjainak, valamint azok özvegyeinek és árvaiknak ellátásáról alkotott szabályrendeletet a vallás- és köznevelési miniszter jóváhagyta és a vármegye alispánjának megküldötte.

TÁRKASÁGOK.

Drótnélküli távúró a vonatokon. A drótnélküli távúrózás nagy jelentőségű új alkalmazásáról ad hírt egy newyorki távúró. Egy amerikai vasúttársaság néhány héttel ezelőtt drótnélküli távúró állomásokkal állított fel vonatait. Az új felszerelés rendkívül hasznos az első időben beigazolódott. Történt, hogy az egyik vonaton rosszul lett a vonatvezető. Az ilyen esetek mindig több órai késéssel okoznak, különösen az amerikai vonatokon, a hol sokszor több óra távolságra van az egyik állomás a másiktól. A vonatvezető kiserlése több órai megállásra kényszerítette a vonatokat. Most azonban nem így történt. Drótnélküli távúróval jelt adtak a legközelebbi állomásra és megtáviratozták az állomásfőnöknek, hogy mire a vonat oda érkezik, egy vonatvezető válthassa fel a megbetegedett alkalmazottat. Mire a vonat oda érkezik, a vonatvezető már a peronon várta és azonnal felváltotta beteg társát. Közel van az idő, hogy a világ minden vonatát drótnélküli távúróval fogják felszerelni. El se lehet képzelni, hogy mennyi szerencsétlenséget lehet majd így megakadályozni. A vonatokat nyílt pályán a legbiztosabban megállíthatják és a vasúton való utazás száz százalékkal biztosabb lesz, mint ma.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

K. A. Szentgotthárd. Olvasóközönségünk nem ismeri az ügyet, előzményeiben következőképp annak kellemetlen fináléja se érdekelheti.

1406—1913. mj.

Pályázati hirdmény.

Csikmegye nevelési pénztáránál ujonnan rendszeresített ellenőri állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérésüket a magánjvai igazgatónácsához címzetten a magánjvai igazgatóságához **1913. évi december hó 18-ik napján déli 12 órájáig** adják be, mert a később érkező kérések hivatalból vissza fognak utasíthatni.

Ezen állásra csak azon csikmegyei illetőségű székely honpolgárok pályázhatnak, kik legalább is középiskolai végzettséggel bírnak s a pénztári szakban való jártasságukat igazolni tudják.

Javadalma: évi 2600 korona alap fizetés, kettő, egyenkint 300 koronás ötödéves pótlék és évi 630 korona lakáspénz.

Az állásnak választás utján való betöltését Csikvármegye törvényhatósági bizottsága már a folyó év december havában tartandó közgyűlésében fogja eszközölni, ha a rendszeresített kimondott törvényhatósági bizottsági határozat addig kormányhatósági jóváhagyást nyer.

Csikvármegye magánjvai igazgatónácsának elnöke.

Csikszereada, 1913. december 2.

Fejér Sándor,
alispán, elnök.

1-2

Zsögöd és Csikszereada között egy félhold: telekeladó. Bővebbet Dr. De József Csikzsögöd

Éiadó.

A jelenkor legújabb kályhája!

VERSENY NÉLKÜL.

Perpetuum egyetlen hazai barnaszínű fűtővel folyton éző kályhája!

Legtakarékosabb fűtés.

Legtakarékosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjel nappal egyenletes kellemes meleg! Pontosan szabályozható hőmérséklet! Nincs korom! Nincs szék! Nincs por! Nincs kezelő! Évenként csak egyszer kell befűteni!

Hirsch és Frank,

Budapest—Sálgótarjáni gépgyár és vasöntő r. társaság, Budapest, VI. kerület Aréna-ut 128

946—1913. végreh. szám.

Arverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1299. sz. végzése folytán Dr. Dulinsky József ügyvéd által képviselt Weisz Márton és fia végrehajtató részére 580 kor. (68 fill. követelés a jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesőtől lefoglalt és 940 koronára becsült ingóságokra a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1299. számú végzésével a további eljárás elrendelvé, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, a végrehajtást szüneteltetve lakásán Csikdelnén leendő megtartása határidőül 1913. évi december hó 16-ik napján d. u. 2 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig széná, sertés és kocsai a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívom mindazok, kik az előlővezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az Arverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereada, 1913. évi november hó 26 napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Szám. 1228—1913. végreh.

Arverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1717. számú végzése folytán Dr. Daradics Félix ügyvéd által képviselt Csikmegyei Székelybank r. t. végrehajtató részére Kurkó Ignát és társai végrehajtást szüneteltetve ellen 115 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesőtől lefoglalt és 680 koronára becsült ingóságokra a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1717. számú végzésével a további eljárás elrendelvé, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szüneteltetve lakásán Csikszereadon leendő megtartása határidőül 1913. évi december hó 10 napján déli 11 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: széná, szekér siba a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívom mindazok, kik az előlővezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az Arverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereada, 1913. évi november 28. napján

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 1212—1913.

Arverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1598. sz. végzése folytán Dr. Pál Gábor ügyvéd által képviselt Agrár Takarékpénztár végrehajtató részére 680 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesőtől lefoglalt és 960 koronára becsült ingóságokra a csikszereadi kir.

járásbírósnak 1913. évi V. 1598. számú végzésével a további eljárás elrendelvé, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, a végrehajtást szüneteltetve lakásán Csikszereadon leendő megtartására határidőül 1913. évi december hó 10. napján délután 6 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig szabatorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívom mindazok, kik az előlővezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az Arverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereada, 1913. november 12-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

1064—1913. végreh. szám.

Arverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 876. számú végzése folytán Németh Aladár ügyvéd által képviselt Könyves Kálmán végrehajtató részére végrehajtást szüneteltetve ellen 47 kor. 77 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesőtől lefoglalt és 730 koronára becsült ingóságokra a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 876. sz. végzésével a további eljárás elrendelvé, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szüneteltetve lakásán Csikdelnén leendő megtartása határidőül 1913. évi december hó 20-ik napján d. u. 3 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig butorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívom mindazok, kik az előlővezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az Arverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereada, 1913. évi november hó 26-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy 1914. év február hó 1-én fényképezeti műtermem Brassóba helyeztem át, miérlis az eddigi fénykép árakat 20 százalékkal leszállítottam. Ittémem hátralévő ldeje alatt is azon fogok tartározni, hogy a nagyérdemű közönség tisztességét és bizalmát mindenkorra kiérdemteljem. Szives pártfogást kér: Barbura János fényképész Csikszereada.

Köztudomásra hozom,

hogy a mai naptól kezdve tüzfát csak előzetes lefizetés mellett szállíthatok.

Hercog Milán.

Kiadó Cs-zsögödon a Nagy Bálint-féle belsőség kettős kerttel, kőcsűr-istálló és gazdasági épületekkel. Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

OCCASSIO!

Merza Rezső

divatúru üzletében, Csikszereada, hol az összes raktáron lévő legújabb divatu árucikkek bámulatos olcsó árban adatnak el.

Gyermekjátékok nagy vásártétkokban, bámulatos olcsó árban.

Mindenki muzsikálhat!

WÄGNER „Hangszer-Király”

különleges elsőrangú hangszereivel Budapest József-körút 15. sz. TELEFON: József 71.

Varázshedű, felszereléssel 6 korona. Csodaráztrombita, erős rézből 6 korona. Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor. Harmonika, tánc részére 10 korona. Óriási boszélógép, kottákkal 40 korona. Javítási szakműhelyek! A milánói, párisi és londoni kiállítás aranyéremmel érdemkeresztet kiíntetve. Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15-ös házszámra. 839—III.

PARFUMERIE „H E Z” ILLATSZERTÁR

Háztartási, kozmetikai, kötszerszeti cikkek nagyraktára, nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonci-u. 13.

== Reklámunk óriási eredménye ==
újabb reklámközlőre üztöndő, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:
1 csoport 2 korona 50 fill. (19 drb.)

- 1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
- 1 üveg francia brillantín (bármely illatban)
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
- 1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor
- 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz
- 10 drb. szekrény-, ruhaillatósító (francia Sachet-lap)

Összesen 16 darab 2 kor. 50 fill. Portó 50 fillér.

Szállítások naponta eszközöltetnek utánvét mellett. Négy koronán aluli megrendeléseknél portómentes átvétel céljából célszerű a pénz előre beküldeni (lehet bélyegekben is), így a portó 50 fill. utánvételes szállításnál 84 fill. Csomagolási költséget nem számítunk. Tízszáz oldalas illatszert és háztartási értesítőnk kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

Mama legjobb és legolcsóbb sörök csak a Sörgyárban

kaphatók. — Gyártelep és iroda: **Gál Ferenc**
— gőzsörgyára Csikszerezán. Telefonszám 36. —

Még a mult iskolai év elején jelent meg Csikvármegye térképével, leírásával ellátott tökéletes s kifogástalan

Csikvármegyei IRKA
Ára: 2 fillér drb.
nagy vételnél olcsóbb. Kapható a kiadóutajadononál Cs. szerezán.
Szvoboda Miklós
könyvkereskedésben.

Tűzifavágás.

Értesitem Csikvármegye igen tisztelt közönségét hogy

BENZIN-MOTOR
fűrészgéppel bármily kevés mennyiségű tűzifát is — úgy helyben, mint vidék — felvágok. Gépeim: házhoz szállítatom és kívánatra a felfűrészelt fát felaprítatom és elrakatom.
Zöldy Lajos,
Telefonsz: 23. Csikszerezá.

Szemere László madártani állomása
CSIKSZÜGÖD.

Elvállalja madarak kitémését a legolcsóbb árak mellett.

Megjelent: A madártan KÉZIKÖNYVE
131 oldalon 18 ábrával. Ára: 240 K.

Mesterséges fészekodvakra megrendelést elfogad.

A hasznos madarak megrepitése révén parkokban, kertekben a rovarkárók megelőzésére célszerű kihelyezni.

Butor

olcsó bevásárlási forrása Csikszerezán Rákóczi utca (Hajnódi József vendéglős) helyiségében, hol csakis

Elsőrendű készítményű

butorok kaphatók, szolid kiszolgálás mellett. Ép oly kedvező árban és feltételek mellett mint a fővárosban. Raktáron tart teljes szoba berendezéseket és kellekkeit.

Teljes tisztelettel: **Imre Árpád.**

Tyukszem, bőrkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „Cannabin” bérmentve 3 K.

Excelsior hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljizadást. 1 doboz 1 K, postadíjjal 140 K. 3 doboz bérmentve 3 korona.

Takarmánymész hizlalásra legalkalmasabb (40% foszfor-savat tartalmaz), mellyel a disznoknál nagyon könnyen 300 kilo hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfélű baromfi borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4/4 kilo ára. mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. Utánvétellel vagy a pénz előzetes beüldése mellett küldi:
Dr. Fiesch E. „Kurona”-gyógyszertára Győr 99.

Mátrai Ignác
órási-, ékszerész- és gramofon-üzlete Csikszerezán.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezetű Inga-Zenit-, arany-, ezüst- és Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárvalódi drágakövi ékszerekben. A legújabb és legtekéletesebb, tiszta Gramofonok- és lemezekből szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusítva.

Látszerész cikkek nagy választékban.

Olcsó árak! —: Pontos kiszolgálás!

Értesítés

az ingyen bevásárlási napról.

Tisztelettel értesítjük tisztelt vevőinket, hogy az elmúlt hónapban az ingyen bevásárlási nap

7-én volt,

miért is ama összes vevőinknek, kiknek vásárlása október hó 7-én történt, a fizetett összeget minden levonás nélkül postán visszaküldtük.

1913. november hó 1.
„H E Z” illatszertáruháza, B.-pest, VIII. Kölaragó-u. 7.

POHARAS Legjobb sör

a „Pilseni Ósforrás”

Egyodüli előrusító hely: Csikvármegye területén

CSIKSZEREDABA

özvegy Nagy Istvánné Zöldfia-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint kaphatók.

Értesítés!

Tudomására hozom a n. ó. helybeli és vidéki közönségnek, hogy raktárt tartok mindennemű

Cserépkályhákból

Elvállalom mindennemű cserépkályha és takaréktűzhelyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá fűrdőkádakat és burkolatokat kirakását fajenc porcellánból és minden e szaknába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretes eszközök. Vidékre is kellő felvilágosítást nyújtok. Értekezni lehet MICHNA REZSŐ és VEJE cégnél Csikszerezánban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

LUKÁCS FERENC,
cserépkályhás.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

Kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerüzletekben és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni Kölnivíz szappant, kölnivíz-pouder-t és kölnivíz-szappant, ha nincs rajta az eredeti és egyedül valódi, de szótlanított JOHANN MARIA FARINA Gegenüber Rudolfsplatz. — Akkor sem kell elfogadni helytelenül utanzott kölnivízzel, kölnivíz-pouderrel és kölnivíz-szappannal, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég képviseletében

Holczer Emil Zoltán, Budapest VII!
Szigetvári utca 16. szá n.

Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti kölnivíz.